

Maša Pelko, režiserka Lepe Vide lepo gorijo

V četrtek, 18. novembra, je bila v **Prešemovem gledališču** krstna uprizoritev sodobne drame Simone Semenič v režiji Maše Pelko. Avtorica je posvetila besedilo »vsem čarovnicam, ki niso prišle niti v Wikipedijo niti v literarno zgodovino«. Ker se vse bolj zdi, da pametne, lepe in neprilagojene ženske niso pripravljene biti več v senci in prihaja njihov čas, se lahko nadejamo zelo zgovorne gledališke predstave **Lepe Vide lepo gorijo**. Ponovitvi si lahko ogledate 24. in 29. novembra v **Prešemovem gledališču** v Kranju, tule pa kratek pogovor pred premiero z režiserko Mašo Pelko.

● Ko ste prvič prebrali tekst Simone Semenič, ste takoj vedeli – to želim režirati?

Odločitev za režijo besedila se je zgodila, še preden je bilo besedilo dokončano. Ko mi je umetniška vodja **Marinka Postrak** predstavila idejo, da bi Simona Semenič napisala besedilo o motivu **Lepe Vide**, sem kot velika oboževalka Simonine dramatike in hkrati omenjenega mita takoj pristala. Potem je prišel ta genialni naslov, ki se mi zdi izjemna diagnoza današnjega časa, med drugim zato, ker v sebi nosi igranje z vsem poznano referenco, nato pa je prišlo še besedilo in vse dokončno potrdilo. Verjamem, da je ob branju dramskega besedila dovolj ena replika, en stavek, ena situacija, ki me tako »podžge«, da ga želim preigravati na odru, in pri Vidah je bilo tega neskončno, od vrhunskih monologov in krutosti, ki zareže takoj po nežnosti, do humorja in neverjetno točne analize položaja ženske takrat in danes.

● **Lepe Vide lepo gorijo** ... zgodovina se ponavlja. Lepe ženske v tem času izgorevajo drugače, a vendarle pregorevajo. Kako bodo gorele na kranjskem odru?

Omenjeni vidik različnih perspektiv je bil eden izmed prvih trenutkov v Simonini drami, ki me je prepričal – pred nami je postavljenih pet ženskih monologov, pet Vid, vsaka podvržena specifičnemu tipu nasilja, naj je to iz časa inkvizicije, mitologije ali današnjosti, iz želje po nadzorovanju njenega telesa, vloge, besede ali preprosto njene misli. Želja je bila, da se skozi vsako od teh žensk pretakajo različni časi, da se kot protagonistke spajajo in razdvajajo ter seveda zavzemajo tudi pozicijo izvajalke nasilja, saj, kot je znano, vsako nasilje rodi novo. In tu se želi predstava spraševati, kako ta krog prekiniti, kjer pa seve-

da ne moremo mimo vprašanja, kje se je vse začelo in kaj so družbeni vzorci patriarhata, ki pomagajo stanje vzdrževati. Ob tem je seveda genialno Simonino igranje in poznavanje jezika, besede. »Goreče« ženske spoznamo v vseh njihovih razsežnostih – kot čarovnice na grmadi, kot ženske, ki gorijo od želje, sle, do tistih, ki se goreče borijo za nekaj, pa tistih, ki so se po mnenju moškega preveč razvnele, ali kot tiste, ki danes med nami izgorevajo in pregorevajo.

● Se zdi, da so lepe Vide tudi na spletnih omrežjih oživele, da na novo opozarjajo na nepravilnosti ..., izhajajo knjige z vsebino o novodobnih čarovnicah ... Zakaj po vašem prav zdaj?

Razlogov je ogromno, med drugim je pomembno opozoriti, da se je inkvizicija začela po epidemiji kuge, saj je zaradi pomanjkanja prebivalstva Cerkev tako dobila nadzor nad žensko reprodukcijo. In težko prezremo trenutno zdravstveno situacijo in se sprašujemo o posledicah, ki jih bo imela na druge vidike današnje družbe, četudi ne neposredno. Ob tem se zdi seveda skoraj nepojmljivo, da v današnjem času in družbi, ki naj bi bila tako zelo napredna, vprašanje ženskega telesa in odločitev, ki jih sprejema v zvezi z njim, ponovno postajajo stvar družbene, politične domene, ne nje same.

● Katere besede bi izbrali za povabilo našim bralkam na predstavo **Lepe Vide lepo gorijo**?

V zadnjem monologu Simona piše o sodobni ženski, ki so jo vsakodnevne krivice, bolečine in krutosti pognale čez rob in, če malo parafraziram, reče: Jaz pa sem se drla in drla in drla in še zdaj se derem, ampak me nihče ne sliši, ker vsi slišijo samo sami sebe. In to mislim, da je morda moje povabilo – več ko se nas bo drlo, glasnejši bomo in hkrati bomo več slišali.